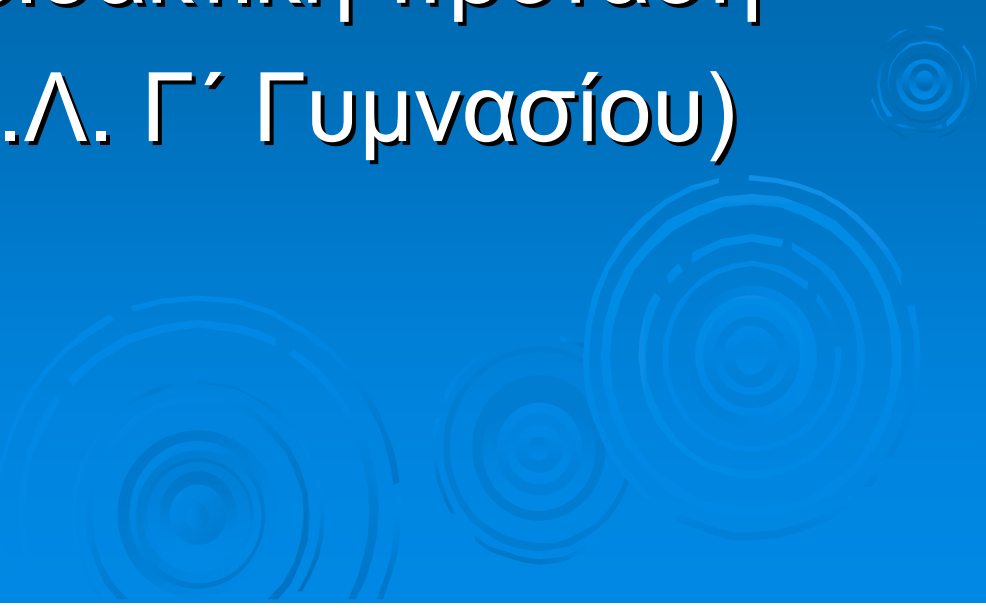

Δημήτρης
Χατζημιχαήλ
2^ο Πρότυπο Πειραματικό
Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης

Άγγελου Σικελιανού,
Γιατί βαθιά μου δόξασα.
Μία διδακτική πρόταση
(Κ.Ν.Λ. Γ΄ Γυμνασίου)

The background of the lower half of the page features several faint, concentric circles of varying sizes, creating a ripple effect. These circles are centered at different points, with one prominent circle on the right side and others towards the bottom center and left.

Αγγ. Σικελιανός, Γιατί βαθιά μου δόξασα

Γιατί βαθιά μου δόξασα και πίστεψα τη γη
και στη φυγή δεν άπλωσα τα μυστικά φτερά μου,
μα ολάκερον ερίζωσα το νου μου στη σιγή,
νά που και πάλι αναπηδά στη δίψα μου η πηγή,
πηγή ζωής, χορευτική πηγή, πηγή χαρά μου...

Γιατί ποτέ δε λόγιασα το πότε και το πώς,
μα εβύθισα τη σκέψη μου μέσα στην πάσαν ώρα,
σα μέσα της να κρύβονταν ο αμέτρητος σκοπός,
νά τώρα που, ή καλοκαιριά τριγύρα μου είτε μπόρα,
λάμπ' η στιγμή ολοστρόγγυλη στο νου μου σαν οπώρα,
βρέχει απ' τα βάθη τ' ουρανού και μέσα μου ο καρπός!...

Γιατί δεν είπα: «εδώ η ζωή αρχίζει, εδώ τελειώνει...»
μα «αν είν' η μέρα βροχερή, σέρνει πιο πλούσιο φως...
μα κι ο σεισμός βαθύτερη τη χτίση θεμελιώνει,
τι ο ζωντανός παλμός της γης που πλάθει είναι κρυφός...»
νά που, ό,τι στάθη εφήμερο, σα σύγνεφο αναλιώνει,
νά που ο μέγας Θάνατος μου γίνηκε αδερφός!...

(από τον *Λυρικό Βίο*, Β', Ίκαρος 1966)

2ο Πειραματικό Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης
Διδάσκων: Δ. Κ. Χατζημιχαήλ

ΠΡΩΤΗ ΣΤΡΟΦΗ

ΑΙΤΙΑ

ΑΠΟΤΕ-
ΛΕΣΜΑ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΤΡΟΦΗ

ΑΙΤΙΑ

ΑΠΟΤΕ-
ΛΕΣΜΑ

ΤΡΙΤΗ ΣΤΡΟΦΗ

ΑΙΤΙΑ

ΑΠΟΤΕ-
ΛΕΣΜΑ

2ο Πειραματικό Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης
Διδάσκων: Δ. Κ. Χατζημιχαήλ

ΠΡΩΤΗ ΣΤΡΟΦΗ

ΑΙΤΙΑ	πίστη στη γη, απόρριψη φυγής, μυστική (εσωτερική) στοχαστική αναζήτηση
ΑΠΟΤΕ- ΛΕΣΜΑ	πηγή ζωής, πηγή χαράς

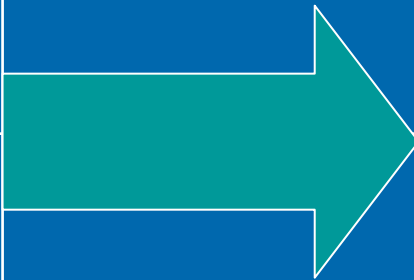
ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΤΡΟΦΗ

ΑΙΤΙΑ	απόρριψη αιτιοκρατίας, αναζήτηση σκοπού με όπλο την εμπειρία
ΑΠΟΤΕ- ΛΕΣΜΑ	βαθιά χαρά της δημιουργίας και της παραγωγικότητας

ΤΡΙΤΗ ΣΤΡΟΦΗ

ΑΙΤΙΑ	κατάργηση ορίων, σύνδεση των αντιθέτων, η καταστροφή αρχή δημιουργίας
ΑΠΟΤΕ- ΛΕΣΜΑ	κατάργηση του εφήμερου, ανάδειξη σταθερών αληθειών, συμφιλίωση με το θάνατο

Σύνδεση με την πραγματικότητα

Μέχρι το 1937		Συγγραφή του ποιήματος
Αποτυχία δελφικής ιδέας, Οικονομική καταστροφή, Απογοήτευση, Προβλήματα Υγείας, Αντιμέτωπος με το φάσμα του θανάτου	 ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΙΔΕΑ	Αισιόδοξη νότα, Δοξολογία της ζωής, Αναζήτηση αιώνιων αξιών, Απόρριψη εφήμερου, Συμφιλίωση με το θάνατο

Κ.Γ. Καρυωτάκη, «Επιστροφή»

Εγώ δεν επλανήθηκα σε δάση απάρθена, βουερά,
μηδέ η ριπή μ' εχτύπησε του ωκεανείου ανέμου.
Σκλάβο πουλί, τ' ανώφελα πηγαίνω σέρνοντας φτερά
και δε θα ιδώ τους ουρανούς που νοσταλγώ, ποτέ μου.

Μα πάντα, ω φύση, αλίμονο! πόσο η ψυχή μου ταπεινή
λάτρισσα στο παραμικρό γίνεται μάντεμά σου,
και πόσο, τώρα που η βραδιά θα πέσει φθινοπωρινή,
το καθετί περσότερο μου λέει την ομορφιά σου!

Με μιαν ακρούλα σύννεφου ταξιδεμένου με καλείς,
με το χρυσό χαμόγελο του μαραμένου βρύου,
μ' ένα χορτάρι ανάμεσα στις πλάκες όλες της αυλής,
που το σαλεύει μοναχό η πνοή του Σεπτεμβρίου.

Και τη φωνή σου ακούγοντας, τη μυστικιά, τη δυνατή,
ω φύση, θα 'ρθω κάποτε φέρνοντας το σταυρό μου.
Θα' ναι το χώμα σου ελαφρό, και θα 'ναι πάντα
ονειρευτή
η ώρα με τ' αναπάντεχο τέλος του μάταιου δρόμου!

[πηγή: Κ. Γ Καρυωτάκης, *Τα Ποιήματα (1913-1928)*, επιμ.
Γ.Π. Σαββίδης, Νεφέλη, Αθήνα 1992, σ. 114

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Κ. Καρυωτάκης, Επιστροφή

- Πώς αντιμετωπίζει ο Σικελιανός και πώς ο Καρυωτάκης τη φύση, τη ζωή, το θάνατο.

	ΣΙΚΕΛΙΑ- ΝΟΣ	ΚΑΡΥΩΤΑ- ΚΗΣ
ΦΥΣΗ		
ΖΩΗ		
ΘΑΝΑΤΟΣ		

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Κ. Καρυωτάκης, Επιστροφή

- Πώς αντιμετωπίζει ο Σικελιανός και πώς ο Καρυωτάκης τη φύση, τη ζωή, το θάνατο.

	ΣΙΚΕΛΙΑ- ΝΟΣ	ΚΑΡΥΩΤΑ- ΚΗΣ
ΦΥΣΗ	αγάπη για τη φύση, πηγή ζωής, σύνδεση με τη ζωή, πηγή αισιοδοξίας και δημιουργικότητας	νοσταλγία-λατρεία για δάση απάρθρενα, ανέμους, ουρανούς, μελαγχολία, φθινόπωρο, ομορφιά, ακρούλα σύννεφου, βρύο, χορτάρι κ.ά.
ΖΩΗ	αγάπη για τη ζωή, ταύτιση ζωής και φύσης, αισιοδοξία, χαρά, δημιουργικότητα	νοσταλγία, ανεκπλήρωτη επιθυμία, χρυσό χαμόγελο, σκλάβο πουλί, μάταιος δρόμος
ΘΑΝΑ- ΤΟΣ	σύζευξη ζωής-θανάτου, ο θάνατος γίνεται αδερφός συμφιλίωση με το θάνατο	επιστροφή στη φύση, ονειρευτή ώρα, τέλος μάταιου δρόμου, λύτρωση

ΕΝΤΥΠΟ ΟΜΑΔΑΣ

2ο Πρότυπο Πειραματικό Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης

Ημερομηνία:

Αντικείμενο εξέτασης:

Μέλη Ομάδας

Ονοματεπώνυμο 1ου μέλους (Συντονιστή):

Ονοματεπώνυμο 2ου μέλους:

Ονοματεπώνυμο 3ου μέλους:

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Κοινή λέξη-κλειδί:

1ο ΜΕΛΟΣ

Λέξη-κλειδί ΜΥΘΟΥ:

Αιτιολόγηση:

Λέξη-κλειδί ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ:

Αιτιολόγηση:

2ο ΜΕΛΟΣ

Λέξη-κλειδί ΜΥΘΟΥ:

Αιτιολόγηση:

Λέξη-κλειδί ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ:

Αιτιολόγηση:

3ο ΜΕΛΟΣ

Λέξη-κλειδί ΜΥΘΟΥ:

Αιτιολόγηση:

Λέξη-κλειδί ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ:

Αιτιολόγηση:

ΚΟΙΝΩΣ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ ΟΜΑΔΑΣ

ΜΥΘΟΣ:

Αιτιολόγηση:

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ:

Αιτιολόγηση:

Άγγελος Σικελιανός
Γιατί βαθιά μου δόξασα

Μύθος: Αρχαίοι Έλληνες

Στο κείμενό μας, ο ποιητής συμφιλιώνεται με τον θάνατο. Παρόμοια συμπεριφορά συναντάμε πριν πολλά χρόνια, στους Αρχαίους Έλληνες. Οι Αρχαίοι Έλληνες πίστευαν στην ζωή μετά τον θάνατο, και το ίδιο κάνει ο Σικελιανός. Και στις δύο περιπτώσεις, η διάρκεια της ζωής δεν λογαριάζεται, ο Θάνατος θεωρείται πέρασμα σε μια άλλη ζωή.

Σύνδεση με την πραγματικότητα: απογοήτευση

Ο ποιητής [εξαιτίας] μιας αποτυχίας του το 1937 (έχασε σχεδόν όλη την περιουσία του) και οδηγήθηκε σε οικονομικά προβλήματα. Αυτό είχε ως κύρια συνέπεια την απογοήτευση, αλλά και προβλήματα υγείας. Με αφορμή τα δύο παραπάνω ο Σικελιανός έγραψε αυτό το αισιόδοξο ποίημα.

ΑΤΙΤΛΟ ΠΟΙΗΜΑ

Η φύση είναι θεός
Κι ο άνθρωπος τόσο μικρός μπροστά της
Είν' ένα από τα πλάσματά της
Ο πιο νοήμων κι ικανός

Είν' η ζωή σαν όνειρο, το παν για τους ανθρώπους
Μέδουσα όμως είν' η καθημερινή ζωή
Πετρώνει κάθε σκέψη τους ξεχωριστή
Βυθίζοντάς τους πιο πολύ στο λήθαργό τους

Κι όποιος ξεφύγει απ' το δαιμόνιο βλέμμα,
Από ανείπωτη χαρά θα τυλιχτεί
Με διαμάντι ισάξια θ' αναδειχθεί
Κάθε μοναδική ημέρα

Τότε λοιπόν ο θάνατος φαντάζει τρομερός
Άδοξο κι άδικο τέλος στην ύπαρξή μας
Μας απειλεί την κάθε μας στιγμή
Δείχνοντας τη ματαιότητα στη ζωή μας

Γιατί όμως μάταιο και όχι τυχερό η γέννησή μας;
Ο φόβος μας ο πιο τρανός
Θυμίζει συνεχώς
Στον ιδιό μας τον εαυτό την υποχρέωσή μας

